

Celje - skladišče

D-Per

214/1974

1119740228,5

COBISS

OSEBNA KNU. CELJE

PRAZNOVANJE 50. OBLETNICE ZLOMA ORJUNE V ZASAVJU

V revirjih se pripravljajo na praznovanje enega izmed najpomembnejših dogodkov iz bogate, revolucionarne zgodovine delavskega gibanja v revirjih. 1. junija 1974. leta poteče namreč 50 let od zgodovinskega spopada slovenskega delavstva s fašistično organizacijo »Orjuno«. Tega dne je slovenski proletariat na čelu z revirskimi rudarji — delavci pod vodstvom Komunistične partije, skupno z delavskimi obrambnimi četami PAČ iz revirjev in Ljubljane zadal tej organizaciji odločilen udarec, od katerega se ta jugoslovanska fašistična organizacija ni več opomogla.

Dogodki v Trbovljah so sestavni del boja jugoslovanskega delavskega razreda proti takratnemu centralističnemu režimu v Jugoslaviji ter jugoslovanskemu nacionalizmu, ki ga je ponujala Orjuna, prežetega z brutalnostjo fašizma ter so kot taki pripomogli, da je bil odbit prvi val fašizma v Jugoslaviji.

Obnavljajoča se moč delavskega razreda je navedla centralistični režim, da odobri najavljeni pohod Orjune v Trbovlje, »v rdečo komunistično trdnjavo«. Pohod je pomenil predrzen izziv tako delavstvu kot nacionalnim opozicijskim silam, v prvi vrsti komunističnemu gibanju. Za ta pohod je Orjuna zbrala pristaše iz vse Slovenije, Zagreba, Splita in drugod s čimer je prerastel okvir slovenskega političnega dogajanja in prejel značaj akcije v vsedrženem obsegu. Orjuna je v Trbovljah tako nastopila kot udarna pest centralističnih in hegemonističnih krogov srbske buržoazije.

Pod vodstvom Komunistične partije v Sloveniji so se rdeči revirji zavestno in načrtno pripravljali na oborožen odpor z Orjuno v Trbovljah. Delavstvo je v Trbovljah branilo svoj kraj, svoje domove, svoje pridobitve in svojo kulturo. Ravnalo je v skladu z opozorili in navodili Komunistične partije, ki ji gre zasluga, da je zgodaj spoznala nevarnost fašizma — grožnjo slovenskemu narodu kot celoti.

Po aprilski generalni stavki leta 1920 je bil to najhujši notranje-politični spopad v Sloveniji. V njem se je odrazila ostra razredna napetost in ostra nacionalna kriza v takratni Kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev. Dan 1. junij 1924. leta zato označujemo v zgodovini boja delavskega razreda kot pomemben dogodek in zmago delavskega razreda v zaustavitvi fašistično-nacionalističnega pohoda v takratni Jugoslaviji. Zato tudi stališče Izvršnega biroja Predsedstva ZK Jugoslavije, da ob 50. letnici zloma Orjune v Zasavju tem akcijam in borbi delavskega razreda po vsej državi damo vsejugoslovansko obeležje in pomen.

Sedanje priprave na praznovanje te pomembne obletnice, ki jih vodi poseben 30-članski odbor pod vodstvom predsednika CK ZKS tov. Franceta POPITA imajo zato vseslovenski in tudi jugoslovanski značaj.

Praznovanje 50. obletnice zloma Orjune bodo v Zasavju obeležili z vseslovensko delavsko proslavo, ki bo na sam dan spopada, to je 1. junija 1974 v Trbovljah. Na proslavi, ki bi se je naj udeležilo 25 do 30 tisoč ljudi iz vse Slovenije, bo govoril sekretar Izvršnega biroja Predsedstva ZKJ tov. Stane Dolanc. Proslava bo sklenjena s kultur-

nim programom v katerem bo nastopilo 780 članov kulturnih skupin iz vsega Zasavja ter vse ljudskim praznovanjem po končani proslavi.

Vsebinski koncept praznovanja 50. obletnice zloma Orjune v revirjih izhaja od kontinuitete revolucionarnega delavskega gibanja od konca leta 1918 pa vse do današnjih dni. To pomeni, da praznovanje te obletnice ni posvečeno samo samemu spopadu rudarjev, revirskih delavcev z Orjuno, ampak da obsega čas in dogodke v letih med obema vojnama, ko je v rudarskih revirjih vznikla »Komunistična partija«, vznikla »trboveljska komuna«, ko je prišlo v dnevi od 20. julija do 17. septembra 1923. leta do največje rudarske stavke, zasedbe rovov in gladovne stavke in ko so v zasavskih revirjih zrastle množična delavska kulturna društva, kakor tudi obdobje graditve nove Jugoslavije.

Današnji čas daje vsemu temu poseben pečat, saj prav v tem obdobju s sprejetima ustavama nadalje razvijamo in poglobljamo razredno usmeritev naše družbe ter s tem vloga in položaj delavskega razreda s tem, da dokončno uresničujemo težnje delavskega razreda »po osvoboditvi in oblasti«, cilje, za katere so se borili tudi rudarji, delavci iz rdečih revirjev.

Praznovanje 50. obletnice zloma Orjune v Zasavju bo tako pomenilo manifestacijo delavstva iz vse Slovenije s čimer bo izpričana vztrajna borba delavskega razreda za nov in drugačen svet, za nove družbene odnose na osnovah, ki so koncipirane v ustavi SFRJ in SRS.

Praznovanje 50. obletnice zloma Orjune pa bodo v Zasavju — Trbovljah trajno obeležili z odkritjem novega spomenika. Novi spomenik, ki bo postavljen na kraju samega spopada tj. pred muzejem ljudske revolucije v Trbovljah, bo sicer imel vsa obeležja spopada z Orjuno, vendar pa bo v svoji zasnovi pomenil življenje in borbo delavskega razreda, ki jo je leta prehodil in doživljal v pretekli zgodovini. Spomenik izdeluje naš rojak kipar Stojan Batič.

Po programu praznovanja bodo imeli v Zasavju v zadnjem tednu meseca maja t. l. vrsto kulturnih in športnih prireditev. Na teh prireditvah naj bi predvsem sodelovala kulturna in športna društva iz delavskih centrov Slovenije; vrsto prireditev pa bodo organizirala društva iz Zasavja. V program je vključena tudi šolska mladina iz Zasavja.

S svojim programom pa se v praznovanje vključuje prav tako slovenska mladina, ki je 50. obletnico zloma Orjune določila kot svojo osrednjo proslavo v tem letu.

GLASILO DELOVNE SKUPNOSTI EMO CELJE

OB X. KONGRESU ZKJ

Letošnje leto je bogato različnih zgodovinskih dogodkov, ki bodo močno vplivali na nadaljnji razvoj naše samoupravne družbe. Vrhili so se kongresi Zveze komunistov po republikah in avtonomnih pokrajinah, sprejeli smo novo zvezno in republiške ustave, ustanovili smo temeljne organizacije združenega dela, naša tovarna pa praznuje osemdesetletnico obratovanja.

Deseti kongres, ki se je začel v Beogradu, je za vse jugoslovanske narode in narodnosti najpomembnejši dogodek letošnjega leta. Naš delavski razred je dosegel v povojni dobi pod vodstvom Zveze komunistov in tovariša Tita velik napredek v našem gospodarskem in kulturnem življenju. Tako bo tudi v bodoče.

Glede na dejstvo, da je delavski razred poglavitni nosilec družbenega napredka in uresničuje svojo zgodovinsko nalogo — ukinitve razredov z nadaljnjo samoupravno socialistično preobrazbo, posveča kongres posebno pozornost poleg drugih vprašanj tudi vprašanju vzgoje in izobraževanja, kajti vzgoja in izobraževanje v duhu marksizma in leninizma, sta v sodobnih razmerah našega razvoja in življenja ter splošnega napredka naše samoupravne družbe izrednega pomena.

Vzgoja in izobraževanje prispevata k vsestranskemu razvoju ustvarjalne in angažirane osebnosti, k izgradnji sistema vrednot samoupravne socialistične družbe in odnosov v njej, če sta zasnovana na marksistični revolucionarni teoriji, ideologiji in praksi samoupravnega socializma in na pozitivnih dosežkih sodobnega sveta.

Naša država je dosegla v svojem socialističnem razvoju korenito ekonomsko in socialno preobrazbo. To je omogočilo, da se vzgoja in izobraževanje razvijata hitreje in da s svoje strani pomembno prispevata k celotnemu materialnemu in kulturnemu razvoju družbe, k razvijanju pridobitev socialistične revolucije ter krepitvi ekonomske in politične moči delavskega razreda.

Nadaljnji razvoj naše samoupravne družbe zahteva na delovnih mestih v tovarnah, ustanovah in v našem družbenem življenju nasploh strokovno, politično in kulturno osveščene ljudi, ki bodo znali varovati pridobitve naše revolucije in ki bodo tudi v bodoče znali krepiti politično in gospodarsko moč ter nezlomljivo bratstvo in enotnost naših narodov in narodnosti.

Če se iz tega razglabljanja vrnemo v našo stvarnost, med naše samoupravljavce v TOZD, tedaj je kot na dlani odprto vprašanje mimo katerega ne moremo iti. Tu gre za konkretne in trajne akcije marksističnega izobraževanja ne le članov ZK, temveč tudi upravljavcev nasploh.

Tako kot drugod je tudi pri nas preteklost pokazala, kaj pomeni za kolektiv in njegov napredek budnost proti birokraciji, ki se je in se še hote ali nehoče pojavlja. Bližnja preteklost nam je pokazala, koliko lahko škodujejo interesom delavskega razreda politikanti in intriganti pri katerih se kot pri vsakem človeku poraja cel spekter različnih ciljev v njihovem življenjskem delovanju.

Če bo naša organizacija ZK spoznavala in odkrivala bistvo njihovega delovanja in se kot resnična avantgarda delavskega razreda neizprosno borila proti takemu delovanju, tedaj ne more priti več kolektiv v tak nemogoč politični položaj, kot je bil v bližnji preteklosti.

Lastnosti politikantsko intrigantske osebnosti so nenasiten in bolesten pohlep po materialnih dobrinah, ki ga pogojuje bolesta ambicija in želja po hitrem zavzemanju pomembnih družbenih pozicij; ljubosumnost in zavist zaradi delovnih uspehov in ugleda drugih; kompleks politične, strokovne in etične nedoraslosti ter majhnosti; oblastniško obnašanje tako do ljudi kakor tudi do materialnih dobrin družbe.

Eden izmed poglavitnih ciljev politikantov in intrigantov je dušenje kritike proti njim, kajti poštena in odkrita kritika je za njihove cilje najbolj nevarna.

Komunisti in delavci morajo biti proti takim pojavom ne le budni, temveč morajo nenehno politično izobraževati sami sebe in vplivati na svoje delovno okolje, da se dejavnost delovnih skupin v katerih delajo odvija v cilju doseganja zastavljenih nalog, doseganja optimalnih gospodarskih rezultatov ter smotrne in pravilne delitve dohodka in osebnega dohodka po pravilno ovrednotenem in opravljenem delu.

Nova ustava daje delavcem in delovnim ljudem zakonito oblast glede izvajanja njihovih dolžnosti in pravic.

Ta oblast omogoča delavcem in komunistom večjo motiviranost in ustvarjalnost tako, da se v delovnem okolju občuti prijeten utrip dela in zadovoljstva, da ni indiferentnosti in apatičnosti in da so delovni uspehi v veselje in ponos vsakemu posamezniku in celotni delovni skupnosti.

Nedisciplina vzrok težkih nezdod

V vsaki številki našega lista pišemo o poškodbah pri delu in opozarjamo člane kolektiva naj pazijo na svojih delovnih mestih, da se jim ne pripeti nezgoda. Kaže, da vsa opozorila oddelka za varstvo pri delu pri nekaterih ljudeh malo zaležejo.

Za varnost pri delu, zavarovanje strojev in naprav potrošimo veliko denarja. To najbolj vedo organi samoupravljanja po TOZD in centralni organi, ki o teh vsotah razpravljajo. To vedo tudi tisti prizadevni člani kolektiva, ki se za gospodarstvo podjetja zanimajo in skušajo na svojih delovnih mestih in svoji okolici po možnosti, ki jo imajo, ustvariti glede varstva pri delu zavestno socialistično disciplino, brez katere ni uspeha v našem samoupravnem sistemu.

Kljub prizadevanju zlasti oddelka za varstvo pri delu pa tudi vodilnih ljudi po TOZD, pa se poduk nekaterih sodelavcev prime malo ali nič. Zapuščajo svoja delovna mesta med delovnim časom, tako da še svoje sodelavce in sodelavke motijo pri delu.

Tak primer je tudi Voršnik Karel iz Rimski hToplic, ki dela pri nas od leta 1966. Dne 20. 5. 1974 je zapustil med delom svoje delovno mesto in odšel na »pri-

vaten pogovor« k svoji sodelavki. Ta je zaposlena pri lahkkih stiskalnicah. Iz njenega pogovora je nastala nezgoda, ki jo močno občuti Voršnik Karel. Med razgovorom je njegova sodelavka nadaljevala z delom, stiskalnica, pri kateri dela je bila v pogonu, Voršnik Karel pa je prišel z desno roko pod orodje, ki mu je odrezalo konico kazalca desne roke. V bolnici je bila izvršena amputacija prvega člena.

Še pred tem primerom se je pripetil podoben primer pri kontejnerjih. Tam je prišlo do težke poškodbe pri udarnih škarjah. Andrešek Vlado je prav tako kot Voršnik zapustil delovno mesto na katerem je delal in prišel k strojnim škarjam, da bi odrezal pločevino. No pločevino je res odrezal, obenem pa so mu škarje povzročile hudo poškodbo. Stisnile so mu prvi in tretji členek na prstu leve roke. Postal je invalid. Vse to kar smo navedli so gola dejstva, da je disciplina pri delu popuстила, namesto da bi se v TOZD še bolj okrepila. Nad takšnim stanjem naj se malo zamislijo vsi sodelavci po TOZD in tudi organi samoupravljanja ter družbenopolitične organizacije.

VEČ INTERESA ZA VARNO DELO — MANJ POŠKODB!

Iz letošnjih mesečnih poročil o stanju delovnih nezdod s poškodbami ljudi ugotavljamo določen napredek na področju varstva pri delu, kar se odraža v manjšem številu poškodb in izgubljenih dnevih. Poznavanje nevarnosti na vseh področjih, ob hkratnem večjem interesu posameznikov za ohranitev zdravja in življenja, vsekakor pozitivno vpliva na delovne rezultate in razpoložanje delavcev, ki se vse bolj zavedajo pomembnosti zdravja in delovne sposobnosti. Stanje varstva pri delu bi lahko bilo znatno boljše, če bi varnostne predpise, ki obvezujejo vse in vsakega posameznika na delovnem mestu, upoštevali v vsakodnevem življenju VSI, ne le posamezniki. Še vedno je namreč največ poškodb zaradi raznih osebnih težav posameznikov, kar ima za posledico neprevidnost, zmanjšano prisebnost oziroma nevaren način dela, ki pogojuje možnosti za poškodbe. Prav zaradi tega bi vsi zaposleni bili dolžni v takih primerih se medsebojno opozarjati ter na ta način preprečevati poškodbe vseh vrst — na delu, na poti in doma, kar je hkrati naša obveza in človeška dolžnost. V kolikor si bomo vsi skupaj še zlasti pa neposredni vodje in delavci na svojih delovnih mestih vsestransko prizadevali za varno delo, bomo na osnovi družbeno koristnih in humanih prizadevanj uspeli preprečiti, da bi zaposleni delavci postali žrtve lastnega neznanja ali brezbriznosti. Le s prizadevanjem in sodelovanjem vseh bomo dosegli **VEČJO VARNOST — MANJ POŠKODB — MANJ IZOSTANKOV Z DELA — USPEŠNEJŠE GOSPODARJENJE — VEČJI DOHODEK IN OSEBNE DOHODKE — VIŠJI OSEBNI IN DRUŽBENI STANDARD TER ZADOVOLJSTVO VSEH DELAVCEV!**

PREGLED POŠKODB V MESECU APRILU 1974 — PO TOZD:

NAZIV TOZD	Poškodbe z bolniškim staležem				Poškodbe brez bolniškega staleža				Vsega skupaj	
	laže	na poti	mesec april	januar april	na delu	na poti	mesec april	januar april	april	januar april
Frite	—	—	—	—	1	—	1	2	1	2
Posoda	8	1	9	34	202	7	209	794	218	828
Kotli	2	—	2	4	4	—	4	28	6	32
Radiatorji	—	—	—	5	13	—	13	63	13	68
Kolesa	1	—	1	2	4	—	4	18	5	20
TOBI	2	—	2	10	20	—	20	76	22	86
Kruševac	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kontejner	—	—	—	4	2	—	2	13	2	17
Orodjarna	—	—	—	—	14	—	14	36	14	36
ERC	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sk. službe	2	1	3	11	7	2	9	43	12	54
SKUPAJ:	15	2	17	70	267	9	276	1.073	293	1.143

TELEX TOZD

Ni razlogov za zadovoljstvo

Že v začetku leta, ko je bil sprejet gospodarski plan za letošnje leto, smo mnogo pisali o tem, da bo treba v novih pogojih gospodarjenja dosegati, če že ne presega operativne plane, če hočemo doseči tiste cilje, ki si jih je podjetje postavilo za nadaljnji gospodarski razvoj. Kljub optimističnim napovedim pa večina temeljnih organizacij združenega dela ni dosegla v prvem trimesečju pričakovati.

Celotno podjetje je doseglo v prvem trimesečju le 92 % planirane proizvodnje po količini in le 91 % planirane vrednostne proizvodnje.

S takimi rezultati poslovanja v prvem trimesečju letošnjega leta nikakor ne moremo biti zadovoljni in se tudi ne moremo slepiti s tem, da smo vrednostno dosegli lanskoletno proizvodnjo v istem obdobju. Zaradi višjih cen v letu 1974 je taka primerjava nerealna in nas lahko zavede v napačne gospodarske ocene. To velja zlasti za TOZD v Kruševcu, kjer proizvodnja v lanskem letu, kot nam je že znano, ni redno potekala.

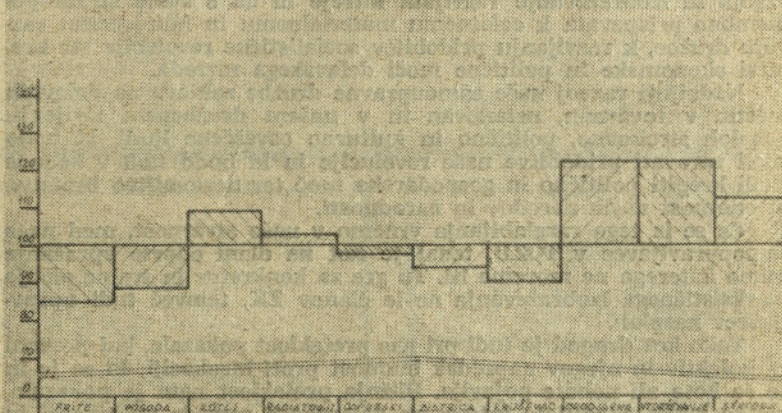
le nekoliko porasli, tako da bi bil odnos med stroški in proizvodnjo ugodnejši.

Če hočemo v ostalem obdobju letošnjega leta doseči boljše rezultate gospodarjenja, je treba brezpogojno izpolnjevati zahteve gospodarskega plana za letošnje leto, pri tem pa skrbno zniževati vse vrste stroškov.

Že v nekaj sestavkih smo v našem listu opozarjali proizvajalce po posameznih TOZD, da je treba skrbno varčevati z reprodukcijskimi materiali, ki so iz dneva v dan dražji. Prav tako moramo skrbno paziti na kvaliteto izdelkov, da bo čim manj delovnih napak, ki povzročajo izmet dragocenih izdelkov. Uporabiti moramo vsak košček pločevine, ki naj se spremeni v denar — dohodek. Če hočejo TOZD to doseči, morajo vsi delati etnotno in solidarno, da bodo stroški čim nižji. To se bo ob koncu leta lepo obrestovalo.

Iz področja prevoznih in potnih stroškov so znatno porasli stroški potovanja v inozemstvo in to za 72 % napram planu. S tem pa so porasli tudi stroški inozemskih dnevnic za 39 %.

ODSTOPANJE POVPREČNIH MESEČNIH OD NA DELAVCA PO TOZD OD POVPREČJA PODJETJA

Od vseh TOZD je TOZD posode dosegla edina isto količinsko proizvodnjo v prvem trimesečju letošnjega leta kot v lanskem trimesečju.

Posamezni TOZD vplivajo v odstotkih na odstopanje od družbenega vrednostnega plana takole: tovarna frit plus 0,7 %, tovarna posode plus 0,1 %, tovarna kotlov minus 0,9 %, tovarna radiatorjev minus 5 %, tovarna odpreskov minus 1 %, TOBI Bistrica minus 0,3 %, Kruševac minus 1,6 %, orodjarna minus 0,4 %, vzdrževanje minus 0,5 % ter servis in ostalo plus 0,3 %. Skupno znižanje je 8,6 % celotne vrednostne proizvodnje.

Kot že rečeno je bila količinska proizvodnja dosežena z 92 %, vrednostna pa z 91 %, porabljeni stroški pa znašajo (R-4) 89 %. To pomeni, da se poraba stroškov suče v mejah planiranih stroškov, vendar bi bil pri 100 % doseženi proizvodnji rezultat boljši, saj bi fiksni stroški

Z nekoliko boljše urejenimi osebnimi dohodki in drugimi

socialnimi ukrepi se je v letošnjem prvem trimesečju fluktuacija delovne sile nekoliko omilila, vendar je še vedno prevelika. Iz podjetja je odšlo 97 moških in 40 žensk, na novo pa se je zaposlilo 119 moških in 37 žensk. Še vedno je torej značilna velika fluktuacija delovne sile, saj je prekinilo delovno razmerje kar 137 delavcev in delavk. Največjo fluktuacijo je opaziti pri moški delovni sili, zlasti pri mlajših moških.

Čeprav smo pri naši presoji rezultatov nekoliko kritični, ne smemo gledati v našo prihodnost pesimistično. Z nekoliko več energije in dobre volje bomo nedvomno v prihodnjih mesecih nadoknadili zamujeno.

Začeli smo urejati proces naše proizvodnje po sprejetem programu, od takrat pa je preteklo še premalo časa, da bi lahko otipali rezultate. Ti se bodo vsaj

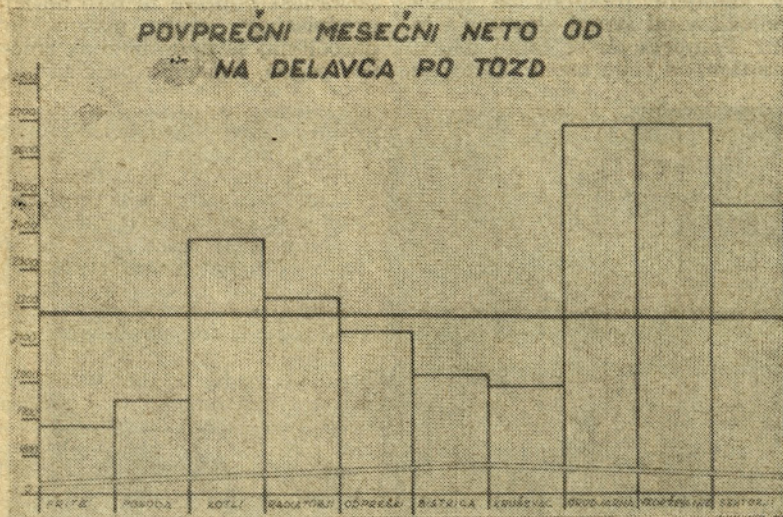
(Nadaljevanje na 3. strani)

Ni razloga za zadovoljstvo

(Nadaljevanje z 2. strani)
v glavnih obrisih pokazali šele v zadnjih mesecih letošnjega leta ali v prihodnjem letu.

Od TOZD, ki so se začele oblikovati postopoma, res ne moremo pričakovati zelenih uspehov kar čez noč. Te se postopoma organizacijsko in kadrovske oblikujejo, uvaža se postopoma tudi planiranje in zasledovanje rezultatov po TOZD.

sanacije podjetja, ki mora biti brezpogojno izveden. Morda se posledice izvajanja tega programa ponekod v proizvodnji že rahlo čutijo, vendar je do njegove realizacije še daleč. Zlasti je ta program značilen poleg ostalega za tovarno posode, kjer je treba odpraviti odvečno manualno delo in z mehanizacijo delovnih operacij ustvariti pogoje za odpravo nočnega dela

Grafikon OD po TOZD

Podatek, ki nas lahko zadovoljuje je tudi ta, da nismo prekoračili delitvenega razmerja med skladi in osebnimi dohodki. Sistem nagrajevanja se postopoma urejuje, uveden je tudi stimulativen dodatek za dolgotrajno delo in ni bojzani, da bi se se razmerje med skladi in osebnimi dohodki porušilo oziroma prekoračilo v korist osebnih dohodkov.

Znano je, da je delavski svet sprejel tako imenovani program

žena ali za odpravo nočnega dela nasploh. Že vsa leta je problematičen notranji transport, ki bo po končanem programu izgledal drugače in bo, kar je glavno, sprostil delovno silo in znižal stroške.

Če bomo prešli od besed k dejanjem nam bo pokazala bližnja prihodnost lepšo sliko našega gospodarjenja in z večjim zaupanjem bomo gledali v našo prihodnost.

ej

KAKO JE BILO V TOBI 1. MAJA

Ze dalj časa pred prvim majem so se naši sodelavci v TOBI pripravljali na praznovanje. Priprave so bile dokaj razgibane in so zajele ves kolektiv.

Praznovanje praznika dela sta organizirali sindikalna podružnica in strelska družina TOBI.

janje za oženjene pa ni prav nič pomagalo. Samski nogometaši so bili očitno v mnogo boljši kondiciji, zato so tudi zmagali s 5:1. Za možake ni kaj reči, saj so dali vsaj častni gol.

Na igrišču odbojke, kjer se je odigravala tekma med samskimi

Udeleženci praznovanja 1. maja v TOBI

Program je zajemal poleg tekmovanja strelcev še nogometno tekmovanje med samskimi in oženjenimi člani kolektiva in tekmovanje v odbojki.

Ko se je začela tekma na nogometnem igrišču med samskimi in oženjenimi, ni manjkalo navijačev za ene in druge. Vse navi-

in poročenimi, je bilo nadvse živahno. Tudi tu ni manjkalo navijačev, za obe moštvi. Oženjeni so tudi v igri odbojke izgubili tekmo, menda jim je tudi tu manjkalo kondicije.

Strelsko tekmovanje je bilo zelo živahno. Tekmovanja se je udeležilo deset ekip, ki so do-

segle naslednje rezultate: prvo mesto je osvojila SD »Pohorski bataljon« iz Ruš, drugo mesto si je priborila SD TEMPO iz Celja, tretje mesto je osvojila SD TOBI iz Bistrice, na četrtem mestu je pristala SD »Mariborski tisk« iz Maribora; peta je bila SD MARLES iz Limbuša, na

Neožnjeni nogometaši — zmagovalci

šestem mestu je SD »Gozdar« iz Lovrenca na Pohorju, sedma je SD GRADIS iz Ljubljane, osmo mesto je osvojila druga ekipa SD TOBI iz Bistrice, na devetem mestu je SD GRADIS iz Maribora in deseta je SD Grančarji iz Zlemberga.

Kot nam je sporočil naš sodelavec Alojz Gomboc so strelci

Oženjeni in poraženi nogometaši zgradili most čez potok v Bistrici, ki so ga podrli za promet dne 27. aprila. Pri gradnji so jim pomagali sodelavci iz TOBI, podjetje GRADIS iz Maribora, finančno pa LT TOBI. Strelci se

vsem, ki so jim pomagali graditi most prav lepo zahvaljujejo, saj so le z njihovo pomočjo lahko predali most prometu v predvidenem času.

Jože Oštir je vsadil spominsko drevo

Sodelavci v TOBI so se spomnili tudi na naravne lepote in na čuvanje le-teh. Strelci so na strelišču za malokalibrsko puško ob reki Dravi vsadili spominsko drevo, katerega namen je, da ohrani naravo lepo. Tu v tem koticu ob reki Dravi nameravajo ustvariti miren naravni koticek za odih in rekreacijo delovnega človeka.

Sodelujte z nami

Letos praznuje naše podjetje 80. obletnico svojega obstoja. Visoki jubilej bomo proslavili z vrsto prireditev, obenem pa se bomo predstavili kolektivu in ostalim občanom tudi z razstavo, v kateri bo prikazan razvoj podjetja od ustanovitve do danes. Čeprav imamo za razstavo pripravljenega že precej gradiva, se zavedamo, da mnogi naši sedanji in bivši sodelavci hranijo material, ki bi ga mi lahko s pridom uporabili za prikaz zgodovinskega razvoja naše tovarne. Sem spadajo različni stari dokumenti, kot npr. patetni spisi, priznanja, spričevala, podatki o proizvodnji in vsakršen pisani ali tiskani material o tovarni in njenih ljudeh, nadalje fotografije pa tudi naši izdelki. Pri izdelkih nas zanimajo predvsem tisti, ki danes niso več v proizvodnem programu, seveda pa želimo dobiti kolikor mogoče dobro ohranjene primerke.

Vsem članom kolektiva, našim upokojevcem, bivšim sodelavcem in ostalim občanom ki imajo takšno ali podobno gradivo, se v ljudo priporočamo, da ga odstopijo tovarni za predvideno razstavo oziroma za bodoči muzej podjetja.

Kdor nam teh predmetov ne bi mogel odstopiti z odkupom, zamenjavo ali brezplačno, naj nam ga prinese, da ga vsaj preslikamo. Ves navedeni material zbiramo v sobi 45 upravnega posloplja EMO.

Obenem želimo izkoristiti to priložnost, da se iz srca zahvalimo vsem tistim iskrenim prijateljem naše tovarne, ki so nam brezplačno odstopili dokumente, fotografije in naše stare izdelke.

Poimensko se bomo darovalcem zahvalili ob zaključku akcije.

Akcijski odbor za proslavo 80-letnice

Obletnica katastrofalne poplave

V osemdesetih letih obstoja je najbolj prizadela tovarno katastrofalna poplava dne 4. junija 1954. Po arhivskih zapisih objavljamo ta sestavek v spomin vsem tedanjim delavcem in delavkam, vodilnim delavcem podjetja, predstavnikom družbenopolitičnih organizacij in drugim, ki so v tej katastrofi pomagali. Delavci in vodilni ljudje so noč in dan gazili po vodi in reševali, kar se je dalo rešiti. Mnogim od njih je ta katastrofa pustila težke zdravstvene posledice. Vztrajali so in usposobili tovarno, da je začela že po nekaj dneh obratovati.

V soboto 4. junija 1954 je v popoldanskih urah sonce izredno močno pripekalo. Okrog 17. ure se je nebo pooblačilo. Vsi znaki so kazali, da se bliža neurje tako kakor običajno, skoraj vsak dan. Spočetka je rahlo deževalo, kmalu po 18. uri pa se je vtila silovita ploha, ki je trajala nekako do 19. ure, nakar je curkoma padal dež pozno v noč. V popoldanskih urah ni izgledalo, da bo prišlo do večjega naraščanja vode. Postaja Ljudske milice v Gaberju je sprejela sporočilo iz Vojnika, in to okrog 19. ure, da tamkaj vdira voda v zadrugo in da je nevarnost poplave. Tudi druge postaje Ljudske milice so sprejele podobna poročila, vendar do tedaj ni izgledalo, da bi bila večja nevarnost za mesto Celje.

Delavci v tovarni, ki so delali od 12. do 20. ure so delali normalno in tudi nočna izmena, ki je nastopila ob 20. uri ni bila v začetku prav nič ovirana.

Vodilnih ljudi v popoldanskih urah, razen inž. Pompeta, ni bilo v tovarni. Ta dan je bil namreč sklican zbor volivcev terena Gaberje, ki se pa zaradi deževja ni vršil. Direktor Veber Vladimir je šel na zbor volivcev, dočim so ostali vodilni uslužbenci, ki stanujejo na terenu Gaberje ka-

kor tudi v drugih predelih mesta, ostali zaradi velikega deževja doma. Inž. Pompe Rihard se je mudil v tovarni že od zgodnjih popoldanskih ur.

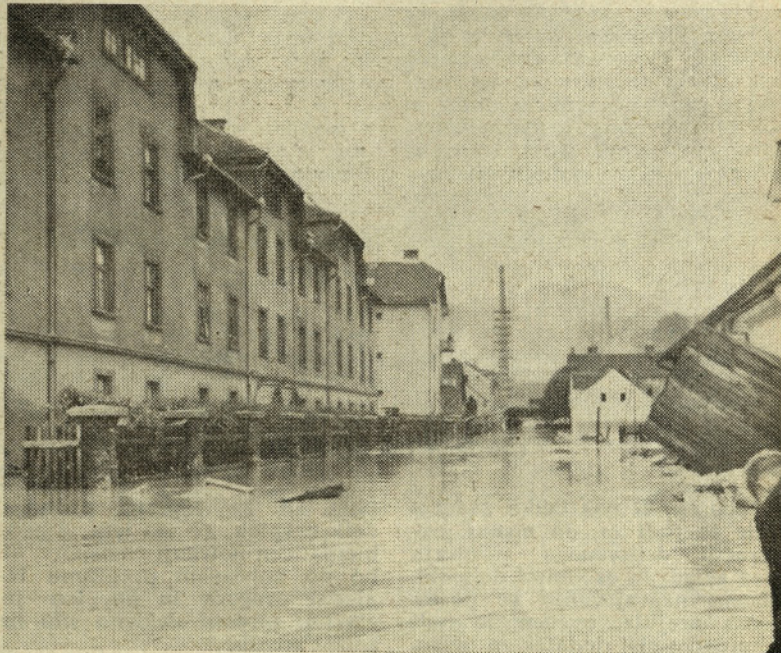
V popoldanskih urah ni bilo opaziti znakov naraščanja reke Voglajne, kljub temu je inž. Pompe postavil opazovalca tovariša Draga Kranjca ter mu naročil, naj ga telefonično obvešča od časa do časa, o stanju vode v Voglajni. Opazovalec je parkrat poročal, vendar ta poročila niso bila vznemirljiva.

Proti večeru je inž. Pompe v spremstvu nekaterih gasilcev pregledal stanje ob Voglajni in ugotovil, da je voda za 1,20 m nižja od gornjega toka. Tedaj je bil dan opazovalcu nalog, naj vsakih 5 minut telefonično obvešča dežurne gasilce o naraščanju vode. Opazovalec Drago Kranjc je dal zadnje telefonsko poročilo ob 22. uri in 15 minut. Voda v reki Voglajni je z neverjetno naglico udarila čez bregove in opazovalec je moral nemudoma zapustiti svoje mesto. Ob 21. uri je velik val vode vdrl v prostor, kjer se odlaga leš ob Voglajni. Ta prostor se je s silovito naglico polnil z vodo, ki se je v hitrem naletu pomikala proti tovarni in začela vdirati v kletno skladišče elektrodelaavnice.

Inž. Pompe je takoj poklical vodjo elektro delavnice tovariša Vinka Uršiča, mojstra v mineralnem mlinu tovariša Antona Tofanta, mojstra v strojnem ključavničarstvu tovariša Franca Leskoška, šefa produkcije tovariša Franca Germadnika in direktorja Vladimirja Vebera. Vsi obveščeni tovariši so se nemudoma oglasili v tovarni na svojih delovnih mestih.

Ob 21.30 se je zvil močan val vode v tovarno. Prodril je med konstrukcijsko pisarno in leseno barako ter se z neverjetno naglico širil in naraščal po dvorišču. V zadnjem trenutku je padla odločitev od strani direktorja in inž. Pompeta, da se takoj ustavi na tleh, na višja mesta. Takoj je

bil demontiran tudi elektro motor v lužilnici in postavljena na višje mesto, medtem pa je začela voda vdirati v delavnice in se z veliko naglico širila. Delavstvu je bil dan nalog, da zapusti delo in se nemudoma umakne na varno mesto. To je bilo okrog 22. ure. Tedaj je direktor Veber poklical njegovega pomočnika tovariša Milana Zupaneka in sekretarja Emila Jejčiča, naj se takoj javita v tovarni. Ta dva sta se na poziv direktorja tudi nemudoma odzvala. Direktor je dal nalog, da se objavi znak alarma z glavno sireno, ker pa za nevarnost poplave ni bilo doslej predpisanega znaka alarma, je naročil naj se uporabi znak zračves pogon, ugasnejo peči, ustavi

Tako je izgledala Delavska cesta

V SENCI DVEH LEVOV

(nadaljevanje)

Westen je zlasti okrutno izkoriščal otroke, ki so mnogokrat opravljali dela, ki so bila še za odraslega človeka dokaj težka. Westna pa to ni motilo, kajti če bi opravljali taka dela odrasli ljudje, bi ga to stalo mnogo več, otroci pa so dela opravili skoraj zastoj.

Če otroci niso dolgo vzdržali napornega dela, jih je enostavno nagnal in zaposlil druge, ki so lačni kruha vedno čakali na zaposlitev pred tovarno. Tako se je godilo tudi odraslim delavcem in delavkam. Če je nagnal iz tovarne deset delavcev jih je čakalo na zaposlitev pred tovarno desetkrat več.

Delovne sile je bilo v takratnih časih na pretek in Westen je kot brezčuten nemški kapitalist vedel, kako je treba ravnati. V takih pogojih se tudi nihče izmed delavcev ni upal zoperstaviti takemu nečloveškemu ravnanju tujega gospoda, kajti bojazen, da bi ga odpustili in bi bil tako še ob svoj boren zaslužek, je bila prevelika. Delavstvo je bilo takrat še šibko v svoji razredni zavesti in bilo je tudi brez svoje razredne organizacije.

STAVKA LAČNIH DELAVCEV

Po dveh letih obratovanja tovarne, so se razmere delavstva tako poslabšale, da so se odločili za stavko. Lačni delavci niso mogli več opravljati napornega dela pod priganjstvom nemških mojstrov in preddelavcev. Februarja 1896 so prenehali delati. To je bila spontana stavka, njen organizator pa je bila lakota, ki je strnila delavce v enoten nastop. Ta mezdna stavka je bila prva te vrste v Celju.

Delavci so postavili Westnu zahtevo po zvišanju mezd. Svojo zahtevo so jasno utemeljili, da ne zaslužijo niti sami za svojo hrano, kaj še za shranjevanje družine in druge družinske potrebe. Toda Westen se je čutil močan. Ni mu bilo mar, če so njegovi delavci lačni, saj je pred tovarno čakala gruča drugih, ki jih bo sprejel na delo in jih prav tako ali pa še huje izkoriščal kot je dosedanje. Delavci s stavko niso uspeli in niso imeli pri tem tudi nobene podpore oblasti ali od koderkoli. Bili so prepuščeni na milost in nemilost tujemu nemškemu gospodu, ki je prišel, da si nagrabi na slovenski zemlji bogastvo — Westnu.

V času te prve mezдне stavke je delalo v tovarni 47 delavcev, od katerih je Westen zaradi stavke odpustil 27 delavcev, mnogi od njih pa so zaradi nevdržnih razmer tudi sami zapustili tovarno in si iskali kruha drugod. Kakšne razmere so bile v takratnem času v tovarni nam mnogo pove naslednji podatek o fluktuaciji delovne sile: ob začetku obratovanja leta 1894 je delalo v tovarni 14 delavcev, med letom pa je bil odpuščen eden; v letu 1895 je bilo sprejetih na delo 28 delavcev med letom pa je bil odpuščen eden; leta 1896 je bilo sprejetih na delo 74, odpuščenih pa 68 delavcev in leta 1897 je bilo sprejetih na delo 99 delavcev, odpuščenih pa 64, tako da je bilo ob koncu tega leta zaposlenih v tovarni 82 delavcev.

Prva mezdna stavka delavcev je bila kratka in v takih razmerah ni mogla uspeti. Ta stavka pa je za delavsko gibanje v tovarni zelo značilna in pomembna. Bila je jasen znak prebujajoče se proletarske zavesti slovenskega delavca in je imela v sebi zarodke bodoče enotnosti delavstva, ki se je v poznejših dogodkih tako jasno odražala.

Že leta 1897 je Westnova tovarna postala član srednjeevropskega kartela, ki se je prav kmalu razvil v evropski kartel. Na ta način je Westen lahko brez nevarnosti konkurence dik-

tiral cene na tržišču in večal svoj dobiček.

Delavsko gibanje je v takratnem času poganjalo svoje korenine, kar nam dokazuje več značilnih dogodkov. V Ljubljani je bila leta 1896 ustanovljena Jugoslovanska socialdemokratska stranka, ki je sprejela svoj program na marksistični osnovi. Ta stranka je izdajala časopis »Rdeči prapor« in »Svobodo«. Njen program pa je bil minimalen. Zahtevala je svobodo tiska in govora, pravico združevanja in zborovanja, splošno, enako in tajno volilno pravico, neodvisnost sodišč, ločitev cerkve od države, osemurni delovni tednik in zvišanje plač. Stranka je imela tudi maksimalen program, ki je zahteval zrušitev kapitalizma z razrednim bojem in odpravo privatne lastnine, vendar so tedanji delavski voditelji pod vplivom II. internacionale ta maksimalni program čedalje bolj opuščali. V tej stranki sta nastali dve struji. Obe struji, niti leva niti desna pa nista bili revolucionarni. Desna se je omejila na zahteve, da se gospodarski položaj delavskega razreda izboljša in je ustanovila razna konsumna društva, v levi pa je prevladoval partikularizem in reformizem.

Ta stranka je bila tudi pod močnim vplivom avstromarksizma in ni pravilno reševala narodnega vprašanja. Po njenih

generator in kotlarna, delavstvu pa je bil dan nalog, da dvigne posodo, ki je bila postavljena nega alarma.

Ob 22.30 uri je vdrl silovit val vode po Delavski cesti. Ta val vode je z veliko naglico naraščal in prenašal s seboj do 700 kg težke hlode in razne druge predmete ter podiral ograje in vse kar se mu je postavilo trdno nasproti in česar se voda ni mogla izogniti.

Voda je vdrla v upravne pisarne in v pičlih 15 minutah narastla nad 1 m višine, tako, da se je dalo rešiti le to, kar je bilo najbolj njuno, kot npr. pisalni in računski stroji, važnejši arhiv in podobno.

Gasilci in preostali delavci so se lotili reševanja v podjetju, vendar pa kak večji uspeh reševanja strojev, polizdelkov in izdelkov, sploh ni bil mogoč.

DESU je bilo takoj sporočeno naj izklopi električni tok, ker pa DES ni mogel več tega storiti, so z veliko težavo, vztrajnostjo in požrtvovalnostjo izvršili direktor Vladimir Veber, inž. Pompe in Vincenc Uršič. Izklopitev toka je bila velikega pomena, kajti s tem se je odstrnila nevarnost večjih nesreč, ki bi terjale brezdvomno tudi človeška življenja.

Ojačana dežurna gasilska desetina je z veliko težavo prišla v gasilsko garažo, kjer so bili spravljene »DREGER« aparati in drugo gasilsko orodje. Z velikim naporom so gasilci rešili 8 komadov teh aparatov in 200 m cevi ter 2 gasilska stroja, kakor tudi vso gasilsko opremo v dežurni sobi. Vrednost vseh rešenih predmetov je znašala 12 milijonov din.

Ko je gasilska desetina opravila reševalno akcijo v gasilski garaži, se je podala na reševa-

nje v tovarno, kjer je reševala ogrožene ljudi, elektro motorje, odprla peči »Muflovke« in tako preprečila eksplozijo. Gasilci Ivan Pasero, Anton Mumel, Anton Spolenak in mojster Anton Tofant so priskočili na pomoč ljudem, ki stanujejo na Delavski cesti v bližini tovarne. Med ostalimi so tu rešili družino Pangerl. Med člani gasilske desetine in ostalim delavstvom se

Kranjcu, ki je bil določen kot opazovalec pri reki Voglajni.

Nekaj čez 24. uro je voda dosegla maksimalno višino okoli 1,40 m. Na tej višini je obstala približno 1 uro, nakar je začela polagoma upadati.

Pogled na poplavljenе delavnice, posebno na skladišče, emajlirnico in surovinski oddelek, je bil strašen. V skladišču je voda podrla velike količine zložene po-

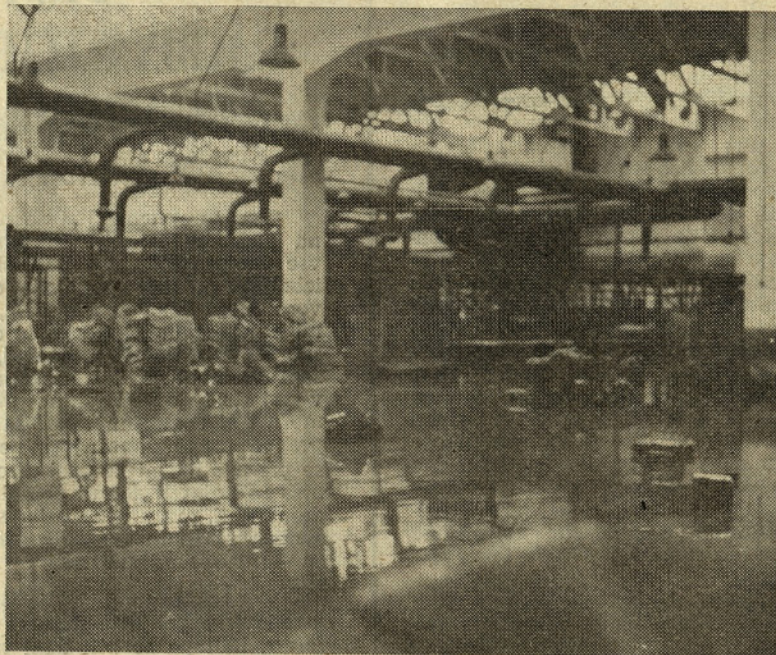
grete peči, a v surovinskem oddelku je segala višina vode daleč čez najobčutljivejše dele strojev. Poplavljenih je bilo nad 600 elektro motorjev. Zaradi silnega naleta vode, ki je prinašal s seboj blato in drugo različno nesnago, so se vsi kanali prenapolnili in zamašili, tako, da je bilo čiščenje zaradi tega, ker se voda ni odtekala, zelo naporno in težko.

DAN PO POPLAVI

Dne 5. 6. 1954 ob 4. uri zjutraj je bila višina vode še vedno nad 0,80 m. Po tej uri je začela naglo upadati. Zaradi hitrega upadanja so se tako v tovarni, kakor tudi na dvorišču, po cestah in stanovanjskih hišah nabrale velike kočine blata. Voda je bila tudi pomešana s kislino, ki se je razlila deloma v tovarni organskih barvil »AERO«, Cinkarni, a okrog 50 steklenih balonov kisline se je razlilo v naši tovarni. Razlita kislina pomešana z vodo je povzročila veliko škodo na strojih in drugih napravah, kakor tudi na materialu predvsem pa na pločevini, polizdelkih in gotovih izdelkih.

Istega dne je okrog 9. ure dopoldne voda še znatno padla, tako da se je bilo mogoče gibati po podjetju, vendar zaradi ogromnih količin blata ni bilo mogoče misliti za organizacijo širše akcije pri čiščenju poplavljenih delavnic. Stanje v tovarni je bilo res porazno. Stroji in vse naprave sploh, so nudile žalostno sliko opustošenja. Šele po 14. uri se je pričelo z delnim čiščenjem najobčutljivejših točk, predvsem pa se je odpirala pot zastani vodi, tako, da se je ta čimprej odtekla.

(Nadaljevanje prihodnjic)

Tudi vlačilnica je bila polna vode

je pokazalo veliko tovarištvo in vsestransko prizadevanje za pomoč drug drugemu in za čimboljše reševanje ljudske imovine. Gasilec Franc Resnik je v veliki nevarnosti za svoje življenje pomagal iz vode Dragotu

sode in jo v silnem trušču razmetala širom celega skladišča. Poplavljenih je bilo nad 180 ton že izgotovljenih emajliranih in drugih izdelkov. V emajlirnici je voda raznesla in razmetala vse gibljive predmete, preplavila raz-

trditvah je bilo narodno vprašanje zgolj kulturno in jezikovno ne pa tudi predvsem politično in gospodarsko. Ta stranka je za nas Slovence zahtevala samo kulturno avtonomijo. Šele pozneje, ko je imperialistični pritisk Avstroogrške naraščal, se je morala ta stranka v svojem programu jasneje izreči. Na konferenci stranke 21. novembra leta 1909 v Ljubljani, je bila izdana tako imenovana Tivolska resolucija, v kateri je bilo postavljeno, da ima stranka za končni smoter svojega narodno-političnega stremeljenja popolno narodno združitev vseh južnih Slovanov ne glede na različnost imena, vere, pisave, dialektov ali jezikov v obliki avtonomne kulturne enote v okviru avstroogrške monarhije. Ivan Cankar, ki je bil nekaj časa socialist je tedaj dejal, da je ta stranka suha veja na narodnem telesu. Edino on je že leta 1913 agitiral za demokratsko federativno republiko vseh jugoslovanskih narodov. S tem je Cankar vplival samo na najzavednejši del članov te stranke, vendar je stranka, ki je bila polna oportunitizma in reformizma ostala zvesta avstrijskemu dvoru, vse do konca prve svetovne vojne.

Zavednejši, naprednejši člani jugoslovanske socialdemokratske stranke pa so si vendarle prizadevali širiti revolucionarno miselnost med slovenskim prole-

tariatom. Eden izmed naprednih in prizadevnih članov te stranke je bil Rok Drogenik, ki je od 1. septembra 1897 do 31. marca 1898 izdajal v Celju mesečni časopis »Svobodni glasovi«. Drogenik je bil tudi urednik tega časopisa. Drogenik je bil socialist in je v delavskem tisku spretno obravnaval politična vprašanja, izhajajoč iz načel znanstvenega socializma.

Drogenik je pisal članke stvarno in pogumno in v njih napadal avstrijske oblastnike, buržoazijo in klerikalizem. Zaradi tega so ti članki močno razburili celjsko in slovensko buržoazijo nasploh. To je bil prvi slovenski socialistični časopis v Celju, ki so ga z velikim zanimanjem čitali tudi delavci v Westnovi tovarni in se ogrevali za ideje socializma. V njih se je vedno bolj krepila proletarska revolucionarna zavest, ki je pred prvo svetovno vojno naraščala iz leta v leto.

Število zaposlenih delavcev je do prve svetovne vojne narastlo nad tisoč. Z naraščanjem delavstva pa je naraščalo tudi izkoriščanje njegovega dela. Po dvajsetih letih odkar je začela tovarna obratovati, se razmere za delavstvo v njej niso popolnoma nič spremenile. Kakšne so bile takratne razmere nam najbolj nazorno pokažejo statistični podatki o gibanju delovne sile. Do leta 1907 je bilo v tovarni zaposlenih povprečno 480

delavcev, med letom je odšlo ali bilo odpuščenih povprečno 450 delavcev. V povprečju je bilo prav toliko sprejetih. Še bolj nazorni pa so podatki o gibanju delovne sile v času od leta 1908 do leta 1914. Leta 1908 je odšlo iz tovarne 407 delavcev, na novo je bilo sprejetih 476, ob koncu leta pa je bilo zaposlenih 484 delavcev. Leta 1909 je odšlo iz tovarne 617 delavcev, na novo so jih sprejeli 809, ob koncu leta pa je bilo zaposlenih 676. Leta 1910 je odšlo iz podjetja 818 delavcev, na novo je bilo prejetih 942, ob koncu tega leta pa je bilo zaposlenih 803. Leta 1913 je odšlo iz podjetja 880 delavcev, sprejetih je bilo 956, ob koncu leta pa je bilo zaposlenih v podjetju nekaj nad tisoč delavcev.

Ti podatki jasno kažejo, da je bilo delovne sile na pretek, da so odpuščali delavce kakor se jim je zljubilo, mnogo delavcev pa je zapustilo delo v tovarni, ker zaslužek ni bil tak, da bi lahko preživljali sebe in svoje družine. Značilno je, da je bilo od 1005 zaposlenih ena tretjina žena in deklet. Te so bile za isto delo še slabše plačane kot moški. Število delavcev, ki so izstopali ali bili odpuščeni je znašalo letno tudi preko 80 % števila celotnega delavstva. Toda na prazna mesta je sproti prihajalo še več delovne sile, kar je značilno za takratni položaj

delavstva, ki pa ni nehala iskati ugodnejše zaposlitve drugje.

Začela se je prva svetovna vojna, ki je položaj delavstva še poslabšala.

JABOLKO NE PADE DALEČ OD DREVESA

Že v začetku sem omenil, da je stari Adolf Westen poklical leta 1895 v Celje svoja dva nečaka Avgusta in Adolfa. Avgust je absolviral nižjo komercialno šolo in je vodil trgovske posle, Adolf pa, ki ni imel nobenega poklica, je delal kot navaden delavec v obratu. Stari Westen je oba temeljito seznanil s poslovanjem podjetja. Delavci so takrat in v poznejših časih najbolj poznali Adolfa Westna, ki je dobro poznal vsako delo v tovarni in tudi vse delavce. Bil je značilen nemški tip nadutosti, poleg vsega tudi malo smešen, tako da so mu delavci nadedli vzdevek »Jure«. Njegov brat Avgust se ni bavil z neposredno proizvodnjo, vodil je trgovsko poslovanje podjetja. Skrb za delo v tovarni in za delavce je prepuščal v celoti Adolfu.

Večina vodilnih ljudi v tovarni so bili Nemci, ki so se priselili v Celje. Ti so se naslanjali na nemškutarske privilegirane elemente v podjetju. Tako so imeli ti priseljenci moč za gospodovanje domačim slovenskim delavcem, med katerimi je bilo vedno več razredno zavednih proletarcev.

(Se nadaljuje)

DELOVANJE OBRATNE AMBULANTE

S tem kratkim dopisom želim seznaniti vse, ki iščejo zdravniško pomoč v obratni ambulanti EMO o načinu našega dela.

Upam, da se bomo s tem izognili neljubim izpadom in pripombam o našem delu. Določene spremembe smo vnesli zato, ker upamo, da se bomo s tem izognili predolgi čakalni dobi.

Delovni razpored v naši ambulanti:

DOPOLDANSKA ORDINACIJA:

Prvi pregledi — sprejem knjižic od 7. do 8. ure.

Naročeni kontrolni pregledi (sprejem kapljic) od 8. do 10. ure.

Injekcije od 7. do 8. ure.
Prevezi od 8. do 9. ure.
Laboratorij od 8. do 10. ure.
Obsevanje od 10. do 12. ure.
Sistematski pregledi po naročilu do 11. ure.

POPOLDANSKA ORDINACIJA:

Prvi pregledi — sprejem knjižic od 14 do 15.

Kontrolni pregledi od 15 do 16.30.

Injekcije in prevezi od 14 do 15.

Laboratorij od 13 do 14.30.

Pisanje receptov za kronične bolnike brez pregledov in brez čakanja:

torek 11—12 in 17—17.30
četrtek 11—12 in 17—17.30

Morda se bo zdelo komu neumestno, da je sprejem knjižic za prve preglede tako kratko odmerjen. Želim, da se vsi držijo tega, ker je včasih potrebno delati pri pacientih dodatne preiskave v Zdravstvenem domu ali bolnici in je to mogoče le, če so pri nas kmalu obdelani.

Obenem bi rada pojasnila še tole: prihajanje v ambulanto med delovnim časom je nepotrebno, razen seveda ob nujnih

primerih. Če pa kdo le želi, se mora zavedati, da velja zanj enaka čakalna doba, kot za ostale paciente.

Tale dopis bom izkoristila še za en nasvet.

V tovarniških prostorih je ambulanta za prvo pomoč. Ze samo ime vam pove, čemu je namenjena, zato ne pričakujte, da vam bodo sestre lahko pomagale ob različnih obolenjih.

Pri njih lahko dobite le nasvete kam se je treba obrniti, pomagajo vam ob poškodbah ali ob nastopu nenadnih težav. Ker se je preveč razpaslo jemanje tablet proti bolečinam, vam povem, da je to **škodljivo** za zdravje. Če imate stalne bolečine, morate poiskati zdravniško pomoč in nikar ne spravljajte v neprijeten položaj sester, ker vas morajo odkloniti in vam ne dajo tablet, katere želite. Zadrževanje v prostorih ambulante za prvo pomoč ni dovoljeno. Ne ovirajte dela in imejte razumevanje do drugih, ki zaradi pristnosti tuje osebe včasih ne morejo zaupati svojih težav sestri.

Želim, da bi bilo naše sodelovanje toplo in da boste pri nas res našli takšno zdravniško pomoč, kot jo pričakujete in potrebujete. To pa je mogoče le ob vašem sodelovanju.

Zdravniško pomoč iščite ob začetku obolenja in ne šele, ko že preizkusite vsa zdravila iz vaših ali sosedovih zalog. S hitrim zdravljenjem je bolezen krajša in vaše težave manjše in nenazadnje je krajši tudi bolniški stalež.

Vse objektivne pripombe in pritožbe bomo z razumevanjem sprejeli in bomo bolj zadovoljni, če jih poveste nam, kot pa ljudem na drugih mestih, mi pa bomo lažje ukrepali in reševali vaše pritožbe.

Vsekakor pa želim, da prihajate k nam z zaupanjem in upoštevate naša navodila za zdravljenje, ker le tako bomo dosegli zaželen uspeh — vaše zdravje.

Dr. Anka RESINOVIČ

EMO / NOVOTR

POMEMBNOST INVENTIVNE DEJAVNOSTI RACIONALIZACIJ V PODJETJU

Sindikata kot organizacija delavskega razreda, pa tudi ostale subjektivne moči (ZKJ, SZ, ZM, itd.), morajo voditi stalno borbo in akcije za povečanje osebnega dohodka v procesu materialne proizvodnje.

Vse spremembe, ki so nastale v zadnjih letih, posebno na področju tehnike in tehnologije, so večji del rezultat vse večjega števila tehnoloških inovacij, izumov, tehničnih izboljšav pa tudi spoznanja, da so racionalizacije kot del inventivnega delovanja in dela, med najvažnejšimi ekonomskimi kategorijami, katerim se daje izreden pomen v industrijsko razvitih državah. Značaj, ki ga naše društvo daje pravzaprav, ki bi ga moralo dajati inventivnemu delu, posebno v tej fazi gospodarskih sprememb in sanacijskih ukrepov, mora biti usmerjen tako, da se čimprej ustvarijo pogoji za prehod preko današnjega neugodnega stanja. Na žalost pa se pri nas takšni procesi niso odvijali z zaželenim tempom, niso se pojavili glavni pobudniki in organizatorji inventivne dejavnosti, razen nekaterih izjem. Od tu pa sledi logična posledica resne in zaskrbljujoče stagnacije v razvoju izumov in racionalizacij nasploh.

V našem podjetju je bila inventivna dejavnost že od ustanovitve podjetja deležna pozornosti, z ustanovitvijo referata 1961 pa so bili dani tudi ustrezni pogoji za še večjo dejavnost na tem področju. Na tem področju se je tudi delalo, dejstva pa zaradi objektivnih in subjektivnih razlogov niso ravno ugodna za nas. S tem mislim na trenutno situacijo inventivne dejavnosti v našem podjetju. Da se je na tem področju delalo, nam govori podatki: »Skupni dobiček tehničnih izboljšav in koristnih predlogov v letih 1970—73 znaša 3.262.065 din, dva predloga ki pa še nista dokončno priznana, pa sta prinesla podjetju 6.763.874 din, kar bi skupno pomenilo dobiček v vrednosti milijarde in dva stara milijona. Od tega naj bi ostalo podjetju 98 % vsega, predlagateljem pa gre 2 % kot nagrada.

Konkretno sedaj smo priča znanstveno-tehnični revoluciji na tem področju inovacij. Leto 1974 je v nekaterih republikah proglašeno za leto tehničnih inovacij in zaščitne pravice industrijske lastnine. Končno se je tudi pri nas zganihla ta važna ekonomska kategorija našega gospodarstva, in upajmo, da ne bomo več kot država na predzadnjem mestu v svetovnem smislu industrijsko kolikor toliko razvitih držav. Namen vsega tega, gledano v smislu države, republike in podjetja, je oživiti in pospešiti racionalizatorstvo.

Bolj bomo delali na tem področju racionalizacije, bolj in prej bomo pripomogli k večji produktivnosti naše proizvodnje in s tem dosegli večje osebne dohodke, ki so nekje merilo našega dela.

Vsak smiseln in koristen predlog bo garantirano nagrajen, večjo korist bo prinesel podjetju, večja bo nagrada predlagatelju. In pot, ki jo moramo narediti, da svoj predlog predložimo referatu, je naslednja:

KADROVSKA SLUŽBA EMO — IZOBRAŽEVALNA DEJAVNOST

Razpisuje

za šolsko leto 1974/75 naslednje štipendije za šolanje na poklicni šoli v Štorah za poklice:

— strojni ključavničar	6 štipendij
— orodjar	4 štipendije
— brusilec	2 štipendiji
— rezkalec	4 štipendije

Za šolanje na Elektrogospodarskem šolskem centru Maribor za poklic:

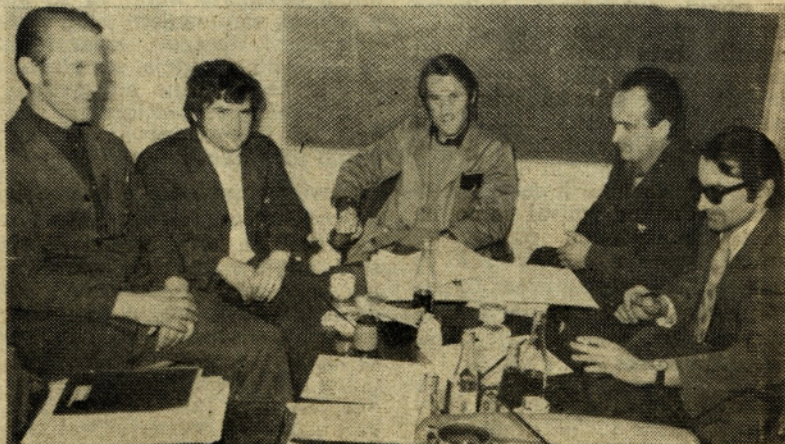
— obratni električar

4 štipendije

Kandidati naj naslovijo prošnje na EMO Celje, Izobraževalna dejavnost, Mariborska 86, in to do 31. 7. 1974.

Prošnje je potrebno izpolniti na obrazcu DZS-1,65. K isti je potrebno predložiti spričevalo o uspešno končani osemletki in zdravniško spričevalo o zdravstveni sposobnosti za navedene poklice.

Prednost imajo kandidati z boljšim uspehom iz Celja in bližnje okolice.

Komisija za racionalizacije in inovacije si mnogo prizadeva za pospešeni razvoj inovacij

ŠPORT IN REKREACIJA

TEKMOVANJE MED TOZD

V nadaljevanju internega prvenstva med TOZD smo v aprilu izvedli tekmovanja v košarki, v maju pa tekmovanje v odbojki.

V košarki je sodelovalo 6 ekip, vendar je bila ekipa radiatorskega oddelka diskvalificirana ker je imela v svoji sredini dva igralca, ki nista člana našega kolektiva.

Vrstni red: 1. Uprava — MC, 2. Vzdrževanje, 3. Posoda, 4. Orodjarna, 5. Kontejnerji.

Tekmovanje nam ni popolnoma uspelo, ker nam je nagajalo slabo vreme, zaradi vremena smo celo prestavili finalni del tekmovanja vendar tudi s tem nismo imeli sreče, tako da finalne tekme sploh niso bile odigrane, ker dve ekipi nista bili kompletni.

Malo več sreče smo imeli pri odbojki, čeprav je tudi tu ka-

zalo, da nam bo vreme vse pokvarilo.

V odbojki je tudi prvič sodelovala ekipa TOBI, ki se je lepo izkazala, saj je premagala vse nasprotnike.

Vrstni red: 1. TOBI, 2. Uprava, 3. Posoda, 4. Kontejnerji, 5. Vzdrževanje, 6. Radiatorji.

Tekmovanje je bilo zelo koristno, saj smo našli zares pravo ekipo, ki nas bo na ISKRIADI zastopala v odbojki, mi jo bomo le dopolnili, če bo potrebno.

Poglejmo še vrstni red TOZD po petih panogah: smučanju, nogometu, odbojki in kegljanju.

Razvidno je, da so le štiri TOZD sodelovale v vseh panogah, ostali pa izgleda, da niso povsem razumeli namena tekmovanja. Težave so le z ekipami TOBI, ki zaradi oddaljenosti ne morejo vedno sodelovati.

Sodelov. v panogah	Točke za sodelov.	Točke za vrst. red	Skupaj točk	
1. Uprava — MC	5	50	34	84
2.—3. Posoda	5	50	27	77
2.—3. Vzdrževanje	5	50	27	77
4. Kontejnerji	5	50	20	70
5. Orodjarna	4	40	20	66
6. Radiatorji	4	40	12	52
7. Kotli, odpreski, frite	3	30	14	44
8. TOBI	1	10	8	18

ŠAH

ZA EMO 3. MESTO

Končano je letošnje sindikalno ekipno šahovsko tekmovanje, na katerem je sodelovalo kar 43 ekip. To je bilo tudi največ v zadnjih letih. To tekmovanje je v sklopu sindikalnih športnih iger v celjski občini, hkrati pa se tudi prve tri ekipe plasirajo na republiško prvenstvo, ki je že tradicionalno, 20. po vrsti.

Kar zadeva letošnje tekmovanje je bilo zelo razburljivo. Ze sam uspeh EMO in pa neuspeh Ingrada, večletnega zaporednega prvaka celjske občine, ki je vedno uspešno sodeloval na republiških tekmovanjih in letos pristal na četrtem mestu, pove, da je bilo to prvenstvo zelo zanimivo in pa tudi bolj kvalitetno kot pretekla leta, saj so bile ekipe razdeljene v petih jakostnih ligah in se tako vsako leto menjujejo, eni izpadejo, drugi se prebijejo v višjo ligo. Za uspeh naše ekipe, da je pristala tako visoko so zaslužni vsi člani ekipe, ki so nastopili. Ti so: Đorđević Salih, Rojec Anton, Oprešnik Stanko, Ahtik Jakob in Pertinač Stane.

Z ozirom na naš uspeh v letošnjem tekmovanju, ter da smo dobili pravico nastopa na republiškem tekmovanju, vsi člani ekipe upajo na razumevanje in podporo, s tem da jim omogočijo nastop na že omenjenem tekmovanju. V ilustracijo samo podatek, da naša ekipa že vrsto

let ni sodelovala na tako elitnem sindikalnem ekipnem šahovskem tekmovanju in prav bi bilo, da se jim omogoči sedaj, ko se praznuje naš veliki jubilej — 80 let EMO.

Pertinač Stane

TEKMA ISKRA EMO — ISKRA APARATI

Kegljači so dostojno zastopali barve našega podjetja na prijateljski tekmi med EMO in ISKRA-aparati v Ljubljani, saj so zmagali z rezultatom 5.479 podrtimi keglji proti 5.371.

Tekmovalo je šest naših najboljših. Ko je že kazalo, da z zmago ne bo nič, sta se z vso zagrizenostjo podala v boj naša najboljša na tekmi Vanovšek in Šrot I. ter nadoknadila zamujeno.

Tako so povprečni rezultati pri EMO na moža 913,17, medtem ko pri Aparatih 895,17, kar kaže na zelo tesen rezultat in zagriženo borbenost.

Tekmovanja so se udeležile tudi ženske, ki pa so izgubile z rezultatom 904:1016. Pri tem lahko upoštevamo rezultat za uspeh, saj so dekleta tekmovala nepripravljena in ni nobene izbire pri sestavi ekipe.

Jože Korent

KEGLJANJE

Kegljači so se zopet pomerili med seboj. Tokrat je bilo tekmovanje med TOZD, ki se je štelo za posamezno uvrstitev spomladanskega dela celotne sindikalne podružnice. Po udeležbi je bilo tekmovanje mnogo bolj množično, saj je bilo 64 tekmovalcev, medtem ko je lani tekmovalo le 24 tekmovalcev. K tej razmahnitvi je prav gotovo pripomoglo medsebojno rivalstvo med TOZD. Poleg tega se je dvignila tudi kvaliteta posameznikov in če bi posvečali posamezniki več časa treningom, bi bili rezultati še lepši.

Za razvrstitev med TOZD se štejejo štirje najboljši rezultati ekipe TOZD in je razvrstitev naslednja glede na podrtje keglje:

1. Vzdrževanje	2012
2. Posoda	1839
3. Orodjarna	1544
4. Uprava	1539
5. Radiatorski	1413
6. Kontejnerji	1328
7. Kotli, Odpreski	1133

Razvrstitev posameznikov glede na podrtje keglje je naslednja:

Moški:

1. Šrot Ivan, vzdrževanje	520
2. Grilanc Anton, vzdrž.	520
3. Vanovšek Viki, posoda	500
4. Lešek Franc, vzdrž.	492
5. Lapan Ivan, posoda	484
6. Gregorčič Emil, vzdrž.	480
7. Ajdnik inž. Rafko, uprava	462
8. Bajc Vlado, posoda	444
9. Korent Jože, vzdrž.	427
10. Oštir Gusti, orodjarna	424
11. Putnik Milan, vzdrž.	421
12. Cestnik Franc, posoda	411
13. Frank Hinko, vzdrž.	409
14. Štebih Anton, orodjarna	408
15. Šorli Vlado, vzdrž.	391

16. Pišotek Anton, posoda	391
17. Perkovič Drago, radiat.	385
18. Sprajc Janko, uprava	381
19. Havko Mirko, posoda	381
20. Berglez Slavko, vzdrž.	380
21. Ivančič Ilija, vzdrž.	380
22. Govek Valentin, rad.	375
23. Dobrišek Vasilij, orod.	372
24. Vrečko Milan, posoda	359
25. Veber inž. M., odpreski	356
26. Ribezl Mirko, kontejner	346
27. Jeršič Ferdo, orodjarna	340
28. Lukač Franc, vzdrž.	338
29. Muršič Marjan, uprava	337
30. Oštir Jože, uprava	335
31. Planko Oto, radiator.	335
32. Brglez Franc, uprava	334
33. Lebič Maks, uprava	333
34. Primožič Silvo, orod.	332
35. Arlič Ignac, orod.	330
36. Šnajder Andrej, kont.	330
37. Perkovič Jože, vzdrž.	330
38. Kršlin Milan, kontejner	329
39. Kavalar Srečko, kont.	323
40. Zavšek Slavko, kont.	322
41. Tržan Vlado, radiat.	318
42. Golčar Martin, posoda	314
43. Žagmajster Jože, kont.	314
44. Platovšek Rudi, vzdrž.	301
45. Petrič M., orodjarna	293
46. Peternel F., uprava	280
47. Kunej Drago, kont.	280
48. Mesarič Miroslav, kotli	277
49. Zimšek Franc, orod.	272
50. Breznikar Konrad, vzdrž.	269
51. Polajžar Jože, uprava	265
52. Jazbinšek Brane, kont.	262
53. Avdič Srečko, uprava	255
54. Gregl Zdenko, kotli	252
55. Jakopek Ernest, kont.	252
56. Počkaj Franc, kotli	248
57. Juh Ernest, odpreski	246
58. Žnidar Slavko, kont.	245
59. Fartel Ludvik, kont.	239
60. Đukič Peter, kotli	238
61. Ciglar Stane, uprava	210

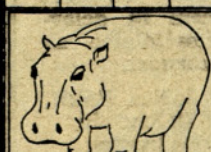
Ženske:

1. Šildenfeld Rezka, IBM	359
2. Jezovšek Anica, kantina	332
3. Grum Romana, IBM	305

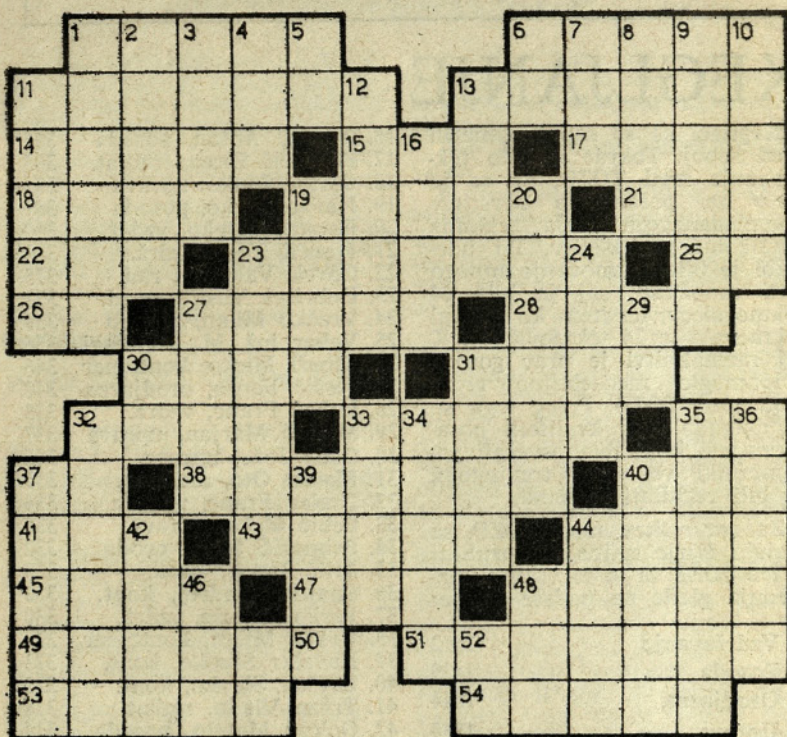
Korent J.

KRIŽANKA

11	MUSLIN, POBY	JUS. PEVKA	STARO KRALJI	VZDEYEV. SOTNISI. MATERSI.	JUG. HERALKA (LEVA)	NOVVEŠKA	PRIJETNI VONJI	PREDVAL. EVROPSKE DEŽELE	JAMEC DOM. RIVALI	KOZOLEC
POPOTNIK										
PREVOREK										
VASTA XAVE					USODNO	HES!	ANISEL	NEPRAVILNOST		
SIMLIJAN. POZDAJAV			ZORANO	IZJEMNI PRIMERI						
KDGA DAJE DELO				OKRAJ. M. IME					KAMBODŽA	OPELOY ANTO
BORA V TURGIJI						3,14		HOZOLJ	MALTA (ANGL.)	RUŠKO "NE"
YODNA NIMFA						KOZAKSI POGLAVJE DEL YEME IGAR				
					TUJE Z. IME			ALKES. ZNAMENJA		
					KAMBODŽA			BELOJA		
					BEOMETE. POJEM			VZMOONI DEL MOYDINE		

KRIŽANKA

VODORAVNO:

1. jugoslovanska tovarna alkoholnih pijač, 6. himalajski nosač, 11. delavka za šivalnim strojem, krojačica, 13. skupek povezanega vejčja, 14. mikrob, 15. ime ameriške filmske igralkle Farrow, 17. drugo ime za janež, 18. kopno sredi morja, 19. žensko ime, 21. grška boginja jeze, 22. barva kože, 23. s črkami označeno matematično pravilo, 25. osebni zaimek, 26. veznik, 27. otočje v Polineziji, 28. signal iz piščalke, 30. soproga, poročena ženska, 31. banjica za sedeče kopeli, 32. pogodba med državami, 33. cirkuško prizorišče, 35. začetnici hrvaškega pesnika in esejista, ki je padel 1943. leta (Ivan, Dnevi gneva), 37. ploščinska mera, 38. Kekčeva prijateljica iz istoimenskega slovenskega filma, 40. grška boginja zemlje, 41. ime ameriškega filmskega igralca in režiserja Ferrerja, 43. čveka, ženska ki mnogo govoriči, 44. krščanski zakrament, 45. izraelski kralj, ki je v Sumariji uvedel Baalov kult, 47. potočna žival, 48. največji desni pritok Rena v Zvezni republiki Nemčiji, 49. veliko italijansko industrijsko mesto, 51. urejevalec trgovinskih izložb, 53. država na sevrozahodu ZDA z glavnim mestom Boise, 54. žrtvenik.

REŠITEV PRVOMAJSKE KRIŽANKA

Vodoravno: Osman, sardela, Stana, kvartir, Tatar, OAS, Ane, Prvi maj praznik, deža, sto, Doča, NASA, ete, ost, Libela, apel, lak, Noe, Aron, napaka, Falk, markica, oralo, člen, rin, Oran, sari, dlan, Stanko, ora, Ita, greh, sirk, Art, if, luteran, lanser, Keino, erotomanija, tovarnar, car, farizej, amon, ara.

OGLAS

Zelo ugodno prodam lepo ohranjen otroški voziček in enodelni nov pralnik. Za informacije zavrtite interno tel. št. 213.

NAVPIČNO:

1. informacijski list, uradno sporočilo, 2. letalo, 3. angleško moško ime, 4. žensko ime, 5. avtomobilska oznaka Ljubljane, 6. anagram besede uš, 7. grška črka, 8. telesna poškodba, 9. reka pritočnica, 10. norveški slovničar in pesnik (Ivar Andreas), 11. keltsko govoreči prebivalci Škotske in Hebridov, 12. grenčica, 13. medved iz Kiplingovega romana Knjiga o džungli, 16. žensko ime, 19. globoka, dolgotrajna nezavest, 20. slovenska tovarna obutve (Žiri), 23. fante, pobič, 24. Verdijeva opera, 27. ime za razna peniča vina, 29. kemični znak za prvino selen, 30. začetnici imena in priimka sovjetskega politika (1892 do 1948), 31. izkupiček, 32. označen del ceste, ki služi za prečkanje pešcev, 33. gnojni mozoljček, ogerc, 34. majhna rasa, 35. švicarski naravoslovec (Konrad, Historia animalium), 36. vnetje sluznice, 37. družina italijanskih izdelovalcev godal, 39. kruti rimski cesar, 40. dizenterija, nalezljiva črevesna bolezen, 42. junakinja Pasternakovega romana Dr. Živago, 44. nemški filozof, utemeljitelj kritične in transdeltalne filozofije, 46. Bosna in Hercegovina, 48. slovenski zgodovinar (Josip), 50. kemični znak za prvino nobelij, 52. grška črka.

ZAHVALA

Vsem, ki so spremili našo ljubo sestro, mamico, ženo, svakinjo in hčerko

MARIJO DUROVIC

na njeni zadnji poti ter darovali cvetje in vence prav iskrena hvala. Posebna hvala delavcem in delavkam iz sestavljalnice za izkazano pozornost.

Sestra Jožica Bakič,
Štefka Dolenc in
Lizika Podrepšek

ZAHVALA

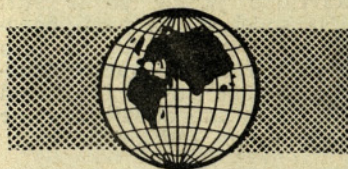
Ob težki in bridki izgubi mojega dragega očeta

FRANCA HROVATIČA

se prav iskreno zahvaljujem vsem mojim sodelavkam in sodelavcem iz dekor oddelka za razumevanje ob dnevih žalosti in za darovani venec. Prav tako iskrena hvala naši sindikalni organizaciji za pomoč.

Hvala vsem sodelavcem in sodelavkam, prijateljem in znancem, ki so ga spremlili na njegovi zadnji poti.

Zalujoča hčerka
Majda, žena Julijana,
sin Adolf in ostalo
sorodstvo

GLOBUS

Vrednost del, ki so jih jugoslovanski graditelji v letu 1973 opravili v tujini, je dosegla 7 milijard 323 milijonov dinarjev, kar je za 1,75 milijarde več kot pa v letu 1972. V evropskih deželah so opravili dela vredna 3,53 milijarde, v afriških 2,2 milijarde in v Avstraliji 595.000 dolarjev.

— O —

Časopis »Ekonomska politika« navaja, da čeprav se o tem manj govori, problem zaposlitve povratnikov iz tujine, ni niti malo manj pomemben. Poleg povečanega števila vračajočih se delavcev, na kar računajo letos in prihodnje leto, se tudi seznam nezaposlenih v zavodih za nezaposlene nič ne zmanjšuje. Konec lanskega in v začetku letošnjega leta je iskalo zaposlitve nad štiristo tisoč oseb. Pričakujejo tudi vrnitev stopetdeset tisoč delavcev iz tujine, kar pomeni, da bo treba letos misliti na zaposlitev petstopenetdeset tisoč oseb.

— O —

Najvišje poprečje osebnih dohodkov ima Ljubljana. To znaša 2.693 din. V Beogradu znaša to poprečje 2.417 din, v Zagrebu 2.375 din, v Novem Sadu 2.340 din, v Skopju 1.923 din, v Titogradu 1.911 din in v Prištini 1.867 din.

Emailirec

Casnik izhaja v okviru enote za informacije in tisk enkrat mesečno v nakladi 4800 izvodov in ga dobijo vsi člani kolektiva brezplačno. Ureja ga komisija za informacije in tisk. Glavni in odgovorni urednik Emil Fejčič. Naslov uredništva Celje, Mariborska 86, telefon 23-921, interna 238. Po mnenju Republiškega sekretariata za prosveto in kulturo Ljubljana je časopis oproščen plačevanja davka od prometa proizvodov (St. 421-1/72 z dne 22/5-1973). Tisk in klišej AERO Celje.

OBROBI

VZPODBUJAMO
INOVATORSTVO

Služba za inventivno dejavnost je predložila delavskemu svetu več predlogov za poživitev inventivne dejavnosti. Verjetno bo delavski svet že na prihodnji seji obravnaval te predloge in sprejel odgovarjajoče sklepe. Da bi bili člani kolektiva informirani, bomo skušali v tem sestavku predočiti te predloge v skrajšani obliki.

Služba predlaga naj se ustanovi poseben sklad, v katerem naj bi bili registrirani vsi prihranki iz naslova inovacij, tehnološka dokumentacija pa naj se označuje s posebno oznako, če ta izhaja iz inovacij.

Se vedno ni dovolj jasno bistvo posameznih dejavnosti iz področja inventivnosti kar to dejavnost močno ovira. Predvsem je treba kolikor mogoče točno opredeliti nekatere določbe pravilnika o tehničnih izboljšavah. Jasneje je treba opredeliti kaj je izum, tehnična izboljšava, model in vzorec, koristen in smiseln predlog, delovna ali službena dolžnost, inovacija in racionalizacija, nov organizacijski sistem in podobno.

Da bi se inovatorstvo razvijalo bolje kot se je doslej in bi imelo podjetje od tega koristi, je potrebno uvesti v pravilnike nekatera vzpodbudna določila. Služba predlaga delavskemu svetu, naj se v pravilnike vstavi naslednja določila:

- vsak predlagatelj uresničene (realizirane) inovacije — patenta, tehnične izboljšave, naj bi imel pravice do prednosti pri delitvi stanovanja, po določbah, ki naj se vstavijo v ustrezni pravilnik;

- predlagatelja uresničene (realiziranega) predloga, ki je podjetju prinesel večje prihranke, naj se razporedi na ustrezno delovno mesto v skladu z njegovimi strokovnimi sposobnostmi in željami po ureditvi inovacij, ki bodo prinesle podjetju večje koristi;

- predlagatelje naj se upošteva pri natečajih za štipendije, pri strokovnem izpopolnjevanju in specializaciji, pri izrednem plačnem dopustu, premeštitvah na zahtevnejša delovna mesta in podobno.

Vzpodbudna določila za pospešitev inovacij obstojajo v vseh državah in seveda največ v podjetjih, zato takih določil tudi pri nas ne smemo prezreti.

Služba predlaga delavskemu svetu tudi dodatno premijo vodilnim in vodstvenim delavcem. Taka dodatna premija naj bi preprečila nasprotovanje inovacijam, le te pa močno pospešila. Vsak vodilni ali vodstveni delavec bi bil tako neposredno zainteresiran, da njegova delovna skupina ali TOZD ne bo brez novatorjev, ki bodo s svojimi predlogi pospešili razvoj proizvodnje tako, da bo ustvarjen večji dohodek.